

Original Article

The Perception of Romanian Athletes in Society During the Communist Period

Cornilă Roxana-Melania (Leuciuc)¹

Leuciuc Florin-Valentin ^{2*}

^{1,2}Ștefan cel Mare University, 13 Universitatii street, Suceava, 720229, Romania

DOI: 10.29081/gsjesh.2023.24.1.04

Keywords: *athletes, competition, escape, performance.*

Abstract

With the start of the modern Olympic Games in 1896, different countries began to get involved in supporting sport activities, to participate in international competitions and also started to organize international sport events. The aim of the study is to determine the influence of the Romanian communist regime in sport activities in the period 1944-1989. Despite the fact that in Romania there were fine conditions for athletes, many of them remained abroad after competitions or left the country in different circumstances. The state's decision to support sporting activities made these international results and the apparition of these iconic athletes possible. In the communist period (1944-1989) at the Olympic Games and the European and World Championships, Romania won approximately 2,000 medals at senior level. The communist regime was perhaps not the best solution for Romanian people, but in terms of sporting results, this period was indeed "the golden age".

1. Introduction

In Romania, since Antiquity there are mentioned different physical activities (Postolache, 1979; Albu, 1996; Cercel & Popescu, 1998) and also local competitions in archery, horse racing, and wrestling.

The evolution of physical activities towards sporting activities allowed the appearance of the first competition in archery, swimming, running events in Egypt, equestrian in Mesopotamia (Cercel & Popescu, 1998), polo in Persia, sport festivals in Korea, ball games in Central America (Crowther, 2007) and the famous competition – the ancient Olympic Games in Greece (Kirițescu, 1964; Leuciuc, 2014a; Esparza, 2019).

* E-mail: florin.leuciuc@usm.ro

At the end of the 19th century, we can speak about modern sports in Romania: athletics, boxing, cycling, wrestling, rugby, tennis, and football (Cercel & Popescu, 1998).

With the start of the modern Olympic Games in 1896, different countries began to get involved in supporting sport activities, to participate in international competitions, and also started to organize international sporting events (Leuciuc, 2014b).

Sometimes, different political regimes tried to exploit sporting activities for ideological reasons (Taylor, 2015; Lu, 2016; Melo, Bittencourt & Nascimento, 2018; Sikes, Rider & Llewellyn, 2019; Strozek, 2019; Whigham, Lopez-Gonzalez & Ramon, 2019). In the colonial period, sport and competitions were a bond between local and colonial populations (de Melo, 2018). The most notorious sporting event was the Commonwealth Games, and over time this was a way to improve relationships between local populations and British Empire authorities. It was also used as a tool to improve cultural and diplomacy bonds (Dawson, 2016; Liston & Maguire, 2016; Stell & Pocock, 2019). However, sport did not manage to be a crucial factor in the diplomacy arena in every instance (Min & Choi, 2019).

In many countries sport is an activity of national interest and the state supports that financially. This fact had a great positive impact for international competitions. For instance, at the Olympic Games, in regard to top 10 ranking by medals won, one will usually find the G7 and G20 countries.

The prevalence of politics onto sport was of major importance, especially in communist countries (Soviet Union, China, Romania, German Democratic Republic, Hungary, Cuba, etc.) where international results in sporting events represented a good way to promote these countries worldwide. Capitalist countries also had also their agenda concerning international sport competitions, and over time, sport events were the place where political ideologies clashed (Dichter, 2015; Kurkowska-Budzan, 2017; Tsai & Zhou, 2017; Hartmann, 2019; Kalthoff, 2019; Redihan, 2019).

2. Material and methods

The aim of the study is to determine the perception of Romanian athletes in society, and the influence of the Romanian communist regime in sporting activities in the period 1944-1989.

In carrying out our study, bibliographic and historical methods were used to collect specific information about the subject from specialized books and magazines. 11 books and 24 articles were analyzed that provided us with information of interest to our study.

3. Results and Discussions

Organization of sporting activities

In Romania, the Communist Party gains the political power at the end of the Second World War. Until 1946, sporting activities were managed by the Romanian Sport Federations Union and the Popular Sport Organization. The first organization

was abolished in 1946 and the second one was transformed in the Committee for Physical Culture and Sport (1949). Since 1962, the leading organizational body of the Romanian sport was the Union for Physical Culture and Sport, which will be renamed the National Council for Physical Education and Sport in 1967 (Ghibu & Todan, 1970; Nicu, 2002).

In the period 1944-1989 almost all sport federations appeared in Romania. The state became involved in all sporting activities and also supported them; as a result, after 1950 the first international medals started to appear.

Legislation

On 26th of June 1949, the Decision of the Political Bureau of the Central Committee of the Romanian Workers' Party (future Communist Party) regarding the stimulation and the continuation of the development of the Physical Culture and Sport in Romanian Popular Republic, is the first official act concerning sporting activities in the communist period (Vasile, 2015). On 28th – 29th of July 1967, the Great National Assembly issued the Law (no. 29, published on 28th of December 1967) concerning the development of physical education and sporting activities which states that “physical education and sport in the Socialist Republic of Romania are activities of national interest” (in Chapter 1, Article 1) (Nicu, 2002).

International competitions organized in Romania

In the period 1944-1989, many international sporting events were organized in Romania (Leuciuc, 2014a; Vasile, 2015): University Winter World Games in 1951, World Festival of Youths and Students in 1953, Ski World Championship in 1951, Table tennis World Championship in 1953, Volleyball European Championship in 1955, Shooting European Championship in 1955, Bowling World Championship in 1966, Boxing European Championship in 1969, Wrestling World Championship in 1979, University World Championship in 1981, Bobsled Youth World Championship in 1985. These sport events organized in Romania are confirmation of the international results of the Romanian athletes and also a recognition for state involvement in elite sporting activities.

International results

In the communist period, sports branches with great international results include: gymnastics, rowing, athletics, kayak-canoe, wrestling, boxing, fencing, archery, weightlifting, swimming, handball, equestrian, bobsled, volleyball, and table tennis.

Since 1952, Romanian athletes have participated in every Olympic Games and also in the summer Olympic Games in Helsinki, in 1952, where Iosif Sârbu won the first Olympic gold medal for Romania at shooting (Mitra & Retinschi, 1984).

The 50s were the golden period for Romanian female table tennis, the main figure being Angelica Rozeanu (born Adelstein) who won 19 gold medals, 7 silver medals and 10 bronze medals in single, double, double mixt and team events at World and European Championships (Nicu, 2002).

The best results in volleyball were achieved in the 60s and 70s (Ghibu & Todan, 1970; Nicu, 2002): in 1966 and in 1967, club teams Dinamo and Rapid

Bucharest (male) played the final of the European Champions Cup, and Steaua Bucharest were twice runners-up in the same competition; at female regarding female teams, Penicilina Iasi in 1973 and Dinamo Bucharest in 1974 both finished in third place in the Winners' Cup; the male national team placed third at the Olympic Games in 1980; at the male World Championships Romania twice finished in second place (1956 and 1966) and also twice in third place (1960 and 1962); the best performance in female volleyball at the World Championship was second place in 1956; at the male European Championships, the Romanian team won the title in 1963, finished second in 1955 and 1958 and finished in third position in 1971 and 1977; at the female European Championships the best result was third place in 1963.

In handball, top performances were obtained between 1956 and 1984. At the Olympic Games the male team ranked once in second place (1976) and three times won bronze medals (1972, 1980, and 1984). Also, at the male World Championships Romania won gold medals four times (1961, 1964, 1970, and 1974), placed third in 1967 and in second position in 1959 at handball in 11. At the female World Championships Romania won two gold medals at handball, in 11 in 1956 and 1960, and another gold medal at handball in 7 (1962); in 1973, the Romanian team finished second at the World Championship (Nicu 2002; FRH, 2014). Regarding the female branches of the sporting clubs, Stiinta Bucharest in 1961 and Rapid Bucharest in 1964 won the European Champions Cup, Chimistul Ramnicu Valcea won the I.H.F. Cup in 1984 and 1989, and Stiinta Bacau won the Winners' Cup in 1989. With regard to the male teams, Dinamo Bucharest in 1965 and Steaua Bucharest in 1968 and 1977 won the European Champions Cup; Minaur Baia Mare won the I.H.F. Cup in 1985 and the E.H.F. Cup in 1988 (FRH, 2014).

In Romanian gymnastics the greatest names are: Nadia Comaneci, Daniela Silivas, and Ecaterina Szabo. Nadia Comaneci – “the goddess of Montreal” – was the first gymnast who obtained 10 in the history of the international competitions. Throughout her carrier, she received 10 points 7 times. At the Olympic Games and the European and World Championships, she won 25 medals, of which 16 were gold. She has been included in the Hall of Fame and in 1984 she received "Silver Olympic Order" for her services in sport and the Olympic cause. At the European and World Championships, Daniela Silivas won 11 gold, 4 silver and 2 bronze medals. At the Olympic Games in 1988 she became Olympic champion three times and also won two silver medals and one bronze medal as well. With this performance she obtained one medal in each gymnastic female contest. In 1991, she emigrated to the U.S.A. where she is now a gymnastics coach. She has also been included in the Hall of Fame. Ecaterina Szabo won a total of 28 medals, of which 15 were gold at the Olympic Games, European and World Championships. Her best moment was at the Olympic Games in 1984, when she became four times Olympic champion and also won a silver medal. After 1992, she started coaching in Germany and France. She is also included in the Hall of Fame. Danut Grecu was the first male Romanian gymnast who won World and European titles. In his career

he participated in 3 Olympic Games, 4 World Championships and 3 European Championships (Nicu, 2002).

The most prominent wrestling athletes with performances at the Olympic Games, and the European and World Championships were: Stefan Rusu (11 medals – including one Olympic title, 5 European titles and two World titles), Gheorghe Berceanu (8 medals – one time Olympic champion, 3 times European champion and twice World champion), Ion Draica (9 medals – once Olympic champion, 3 times European champion and once World champion), Nicu Ginga (10 medals – second place at the Olympic Games and twice in second place at the World Championships), Nicolae Martinescu (10 medals – once Olympic champion, once European Champion and 6 medals at World Championships) (Nicu, 2002).

Romanian rowing athletes won over 100 medals at the European and World Championships until 1989. At the Olympic Games 20 medals were won (8 gold, 6 silver, 6 bronze) (Nicu A., 2002, vol. 1, p. 1060). The most representative athlete is Elisabeta Lipa with 5 Olympic titles, 3 silver medals and one bronze. At the World Championships she won 1 gold, 8 silver and 3 bronze medals. In 2000 she was declared the best athlete in the world by the Rowing International Federation (Nicu, 2002).

At kayak-canoe, Romanian athletes have won close to 200 medals at the European and World Championships, and 29 at the Olympic Games (9 gold, 9 silver, and 11 bronze) (Nicu, 2002). Ivan Patzaichin is the most representative of this sport with 30 medals at: the Olympic Games (4 gold, 3 silver), the World Championships (8 gold, 4 silver, and 10 bronze) and the European Championship (1 gold). In 1990, the President of the International Olympic Committee - Juan Antonio Samaranch - offered him the "Silver Olympic Order" (Mitra & Retinschi, 1984; Nicu, 2002).

In the 70's, Ilie Nastase was an iconic tennis player (first ATP leader); he won the U.S. Open in 1972 and the French Open title in 1973 (single) and the French Open (1970), Wimbledon (1973) and the U.S. Open (1975) at double. Also, he won the Champions Tournament four times (1971, 1972, 1973, 1975) and played the final in 1974. With teammate Ion Tiriuc he played three times in the final of the Davis Cup (1969, 1971, 1972) (Nicu, 2002).

In the same period, Virginia Ruzici won Roland Garros in 1978 and, with her best WTA ranking (5th), became the first Romanian female player in the top 10 (Nicu, 2002).

In May 1986, the football team Steaua Bucharest played against FC Barcelona and won the European Champions Cup, the most prestigious competition for clubs in Europe. This was the first and also the last time that a team from the communist bloc won the competition. In March 1987, the same team won the Europe Super Cup against Dinamo Kiev, and reached the semifinal of the European Champions Cup in 1988, and the final in 1989, playing against AC Milan (Nicu, 2002).

At the Olympic Games, during the period 1952-1988, Romania won 200 medals (55 gold, 63 silver and 82 bronze), most of them in boxing, kayak-canoe,

gymnastics, athletics, wrestling, shooting, rowing, handball, weightlifting (Leuciuc, 2014b).

The key figures in Romanian sport at Olympic Games are: Nadia Comaneci (gymnastics, with 9 medals, of which 5 are gold), Ivan Patzaichin (canoe, 7 medals - 4 gold), Elisabeta Lipa (rowing, 8 medals – 5 gold in the period 1984-2000), Daniela Silivas (gymnastics, 6 medals, 3 gold), Ecaterina Szabo (gymnastics, 5 medals, 4 gold in one single edition).

These international results were possible because the state supported the preparation and participation in international competition of the elite athletes.

Escape and remaining abroad

The most mediatized escape was that of Nadia Comaneci, who left Romania on 27th – 28th of November 1989 to the U.S.A. via Hungary.

The table tennis player Angelica Rozeanu left Romania in July 1960 with a tourist visa for Austria, but the final destination was Tel-Aviv (Israel). In this situation, all goods that belonged to Angelica Rozeanu were confiscated (furniture, car, sport equipment) and also her house. Angelica's name was not mentioned in the history of sport in the communist period and her citizenship was withdrawn (Vasile, 2017).

The international sporting performances of the Romanian athletes were observed by foreign federations and clubs, and these entities tried to attract them abroad. Only in 1980, 11 athletes and 8 coaches refused to return to Romania after competitions. In this context, Romanian Security infiltrated all delegations that went abroad for competitions. Security officers also recruited informers from the members of each delegation (Vasile, 2012).

For instance, at the summer Olympic Games in Munich in 1972, the Romanian delegation included 693 people and among them there were 116 informers and collaborators (Vasile 2011). In 1988 at Seoul, the network of informers and collaborators counted 43 people out of 117 members of the national delegation (Vasile, 2010).

In the 80s, around 185 people refused to return home, and among them there were: Bela and Martha Karoly (female gymnastics team coaches) in 1981 in the U.S.A., Marcel Raducanu (football player) in July 1981 in Federal Germany, Gheorghe Cazacu (ice hockey player) in April 1986 in Spain, Gheorghe Condovici (male gymnastics team coach) in 1987 in The Netherlands, Rapid Bucharest football players Alexandru Aprodu, Gabriel Ciolponea and Lucian Ilie in July 1989 in Sweden. In all these situations the state confiscated all goods belonging to the athletes and they were prosecuted in absentia for refusal to return to the country, in line with Penal Code Article 253, and received a prison sentence of 1 to 7 years (Vasile, 2012).

Between 1988 and autumn 1989 the number of the Romanian athletes remained abroad was 44. The decision to remain abroad was mainly taken for financial reason. Political reasons or hostile activities against the regime were very rare. Another aspect was that more than half of the athletes were up to 25 years old (Vasile, 2010). Another reason represented the best conditions for preparation and

the possibility to obtain better performances. Some top Romanian athletes were contacted by foreign clubs using for this purpose Romanian emigrants, friends or relatives in their attempt to persuade them.

In around 40% of the cases these actions were premeditated, another 20% were by recruitment and other 40% were spontaneous (Vasile, 2012). Financial reasons were more pertinent in the 80s, when harsh economic crises affected Romania (namely by the decision of the government to pay the entire national debt).

In all this period of time, the communist regime mobilized financial, material, and human resources in order to achieve exceptional performances in the international arena. In these conditions sporting performances were an important factor to promote a good image abroad. But at the same time the lack of freedom of speech and the infringement of human rights created a negative image for Romania.

For their international performances, Romanian athletes were usually rewarded with money, cars, houses. For example, Steaua Bucharest football players received used Romanian SUVs called AROs from the Romanian Army after they won the European Champions Cup in 1986. With the money received from the state, they could not buy many things because of the amount and also because quality products were very hard to find.

The perception of Romanian athletes in society

In the analyzed period (1944-1989), in Romania there was only one specialized newspaper called "Sportul". Also, the information concerning the Romanian athletes' performances were briefly presented in local or national newspapers and on Romanian television and radio (Nicu, 2002).

Mass-media had an important role in promoting the international results of the Romanian athletes and was a reason for children to start practicing a sport activity.

In the 50s, the most important performances were obtained in table tennis (especially Angelica Rozeanu) and shooting (first gold medals obtained at the Olympic Games). In the 60s and 70s, the top athletes were in volleyball, handball, tennis (Ilie Nastase), canoe (Ivan Patzaichin) and at the end of 70s and in the 80s, the iconic athletes were from gymnastics (Nadia Comaneci, Ecaterina Szabo, Daniela Silivas), rowing (Elisabeta Lipa), football (team Steaua Bucharest).

These international results and the information from mass-media concerning their performances made some athletes into national stars and they also became role-models for many young people and children. In that period there was a boost concerning the number of people (children, youth, and adults) who practiced different kinds of sports.

We can consider that for the Romanian people, the athletes were famous stars, they were well known in society, and ordinary people "worshipped" them for their sporting results. They had a very good image and the perception of them was very good and high, and due to that, many athletes were role-models for the young generation. In this context we can say that sport played an important role in

national identity, national pride and affection for sporting heroes (Meier *et al.*, 2019).

4. Conclusions

In the communist period all leading entities of Romanian sport were subordinated to the Romanian Communist Party. At national and local levels, the leaders of the sporting organizations were Communist Party members and, in most cases, they supported sporting activities financially by building new sports facilities, helping athletes in their preparation for sporting events and also in their general daily life.

Romanian legislation concerning sport activities states that "physical education and sport are national interest activities" and due to that there was a lot of support from the state regarding the preparation and the participation in national and international competitions.

In the communist period (1944-1989) at the Olympic Games and the European and World Championships, Romania won approximately 2,000 medals at senior level. In competitions for juniors, cadets and youth, over 1,000 medals were won (Nicu, 2002). At the Olympic Games alone, Romanian athletes won 200 medals. With these results in international sporting events, Romania is in top 20 countries regarding the number of medals won overall and in the top 10 at the Olympic Games specifically.

Despite the fact that in Romania there were fine conditions for athletes, many of them either remained abroad after competitions or left the country under different circumstances. The main reason was the financial one, but also the lack of freedom, lower esteem from the state leaders, personal or political reasons.

The communist regime showed a lot of interest in elite sporting activities because that was an easy way to both improve and develop a positive image abroad. This positive image gained by sporting performances in the 60s and 70s was very hard to maintain throughout the 80s because of the difficult economic situation. In this context the attitude towards top athletes indicated a lower esteem due to economic, social and political reasons.

Despite the fact that physical education and sport were considered activities of national interest, in the last decade of the communist period (the 80s) the international results and the quality of the top athletes were not appreciated or rewarded enough by the regime.

At that time in Romania, there were good sporting conditions for athletes' preparation for international competitions, but less respect for their achievements and in addition to the financial reason mentioned, this contributed to the athletes' decisions to remain abroad at all costs.

As recognition for the performances obtained in international competitions and due to the fact that they were valued in society by ordinary people a series of sporting facilities (stadiums, gyms) were named after famous athletes: Nadia Comaneci, Ilie Nastase, Elisabeta Lipa.

Names like Nadia Comaneci, Ilie Nastase, Ivan Patzaichin (canoe), Elisabeta Lipa (rowing), Stefan Rusu (wrestling), Angelica Rozeanu (table tennis), Ecaterina Szabo and Daniela Silivas (both gymnastics) are well known worldwide.

The State's decision to support sporting activities made both the international results and the emergence of many iconic athletes possible. The Communist regime was perhaps not the best solution for Romanian people, but in terms of sporting results, period was indeed "the golden age".

References

1. ALBU, V. (1996). *Istoria educației fizice și sportului (History of physical education and sport)*. Constanța: Ex-Ponto;
2. CERCEL, P. & POPESCU, L. (1998). *Istoria educației fizice și sportului (History of physical education and sport)*. Iași: Fundației Chemarea;
3. CROWTHER, B.N. (2007). *Sport in ancient times*. Westport: Praeger Publishers.
4. DAWSON, M. (2016). Official occasions and vernacular voices: New Zealand's British Empire and Commonwealth Games, 1950-90. In K. Pickles & C. Coleborne (Eds.), *New Zealand's Empire* (pp. 197-212). Manchester: Univ Press;
5. DE MELO, V.A. (2018). Different Faces of Colonialism: Sport in Cape Verde and Portuguese Guinea. *International Journal of the History of Sport*, 35(4), 296-313. DOI: 10.1080 / 09523367.2018.1458714;
6. DICHTER, H.L. (2015). Diplomatic and International History: Athletes and Ambassadors. *International Journal of the History of Sport*, 32(15) SI, 1741-1744. DOI: 10.1080 / 09523367.2015.1098621;
7. ESPARZA, D. (2019). History and Sport: The necessity of studying the genesis of sports. *RICYDE-International Journal of Sport Sciences*, 15(56), 119-122. DOI: 10.5232 / ricyde2019.056ed;
8. FEDERAȚIA ROMÂNĂ DE HANDBAL (FRH). (2014). *Istoria handbalului românesc 1921-2014*, volum 2 (sinteză retrospectivă), București;
9. GHIBU, E. & TODAN I. (1970). *Sportul românesc de-a lungul anilor (Romanian sport over the years)*. București: Stadion;
10. HARTMANN, D. (2019). The 1968 Olympic "Revolt" and its Lessons for Contemporary African American Athletic Activism. *European Journal of American Studies*, 14(1). DOI: 10.4000 / axes.14335;
11. KALTHOFF, J. (2019). Soccer, Science, and Socialism in the German Democratic Republic, 1950s-1960s. *International Journal of the History of Sport*, 35(14), 1459-1475. DOI: 10.1080 / 09523367.2019.1593150;
12. KIRIȚESCU, C. (1964). *Palestrica (Palestrica)*. București: UCFS;
13. KURKOWSKA-BUDZAN, M. (2017). Writing the History of Sport in Poland. The Underestimated Potential of the Cultural History Perspective. *International Journal of the History of Sport*, 34(10) SI, 992-1002. DOI: 10.1080 / 09523367.2017.1402761;

14. LEUCIUC, F.V. (2014a). *Istoria Educației Fizice și Sportului (I) (History of physical education and sport (I))*. Suceava: Universității Ștefan cel Mare;
 15. LEUCIUC, F.V. (2014b). *Istoria Educației Fizice și Sportului (II). Mișcarea olimpică și Jocurile Olimpice (History of physical education and sport (II). Olympic Movement and Olympic Games)*. Suceava: Universității Ștefan cel Mare;
 16. LISTON, K. & MAGUIRE, J. (2016). *Sport, Empire, and Diplomacy: "Ireland" at the 1930 British Empire Games*. *Diplomacy & Statecraft*, 27(2) SI, 314-329. DOI: 10.1080 / 09592296.2016.1169797;
 17. LU, Z.X. (2016). Sport and Politics: The Cultural Revolution in the Chinese Sports Ministry, 1966-1976. *International Journal of the History of Sport*, 33(5) SI, 569-585. DOI: 10.1080 / 09523367.2016.1188082;
 18. MEIER, H.E., UTESCH T., RAUE C., UHLENBROCK C., CHABABI N. & STRAUSS B. (2019). Fan identification and national identity. *Sport in Society*, 22(3), 476-498. DOI: 10.1080 / 17430437.2018.1504771;
 19. MELO, V., BITTENCOURT, M. & NASCIMENTO, A. (2018). Sport and Colonialism in Lusophone Africa—An Introduction. *The International Journal of the History of Sport*, 35(4): 293-295. DOI: 10.1080/09523367.2018.1538029;
 20. MIN, D. & CHOI Y. (2019). Sport cooperation in divided Korea: an overstated role of sport diplomacy in South Korea. *Sport in Society*, 22(8): 1382-1395. DOI: 10.1080 / 17430437.2018.1536120;
 21. MITRA, G. & RETINSCHI, A. (1984). *Constelația Olimpiadelor. Lexicon olimpic*. București: Sport-Turism;
 22. NICU, A. (2002). *Enciclopedia educației fizice și sportului în România*. București: Aramis;
 23. POSTOLACHE, N. (1979). *Istoria sportului românesc în date*. București: Junimea.
 24. REDIHAN, E.E. (2019). The Gerald R. Ford Administration and the Olympic Movement: Political Games. *Sport History Review*, 50(1), 54-74. DOI: 10.1123 / shr.2017-0044;
 25. SIKES, M.M.; RIDER, T.C. & LLEWELLYN, M.P. (2019). New Perspectives on Sport and Apartheid: Local and Global. *The International Journal of the History of Sport*, 36(1), 1-6. DOI: 10.1080/09523367.2019.1653559;
 26. STELL, M. & POCOCCO, C. (2019). In Community Hands: Memory and the Material Culture Legacy of a Mega Sporting Event: Commemorating the 1982 XII Commonwealth Games in Brisbane. *International Journal of the History of Sport*, 36(6) SI, 551-569. DOI: 10.1080 / 09523367.2019.1647170;
 27. STROZEK, P. (2019). Worker Sport and Art for Proletarian Masses: Constructivist Avant-Gardes, Spartakiads, and Red Sport International, 1921-1928. *International Journal of the History of Sport*, 35(17-18) SI, 1723-1747. DOI: 10.1080 / 09523367.2019.1584187;
-

28. TAYLOR, M. (2015). Parallel Fields: Labor History and Sports History. *International Journal of the History of Sport*, 32(15) SI, 1769-1774. DOI: 10.1080 / 09523367.2015.1098626;
29. TSAI, C.T.L. & ZHOU, L.J. (2017). The history of sports and physical education in China. *World Leisure Journal*, 59(4), 326-337. DOI: 10.1080 / 16078055.2016.1216888;
30. VASILE, V. (2010). The “Orient ’88” operation torments in the land of the morning calm. Romania’s participation in the seoul olympics (1988). *Caietele CNSAS (Revistă semestrială editată de Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității)*, 3(5), 197-216;
31. VASILE, V. (2011). Being alert on Bavarian lands the securitate and Romania’s participation in the Munich Olympics (1972). *Caietele CNSAS (Revistă semestrială editată de Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității)*, 4(7-8), 257-268;
32. VASILE, V. (2012). The world of sports, the temptation of the west and the criminal liability in the last decade of communism. *Caietele CNSAS (Revistă semestrială editată de Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității)*, 5(9-10), 295-308;
33. VASILE, V. (2015). Nearly a half century of sports and propaganda in Romania (1945-1989). *Caietele CNSAS (Revistă semestrială editată de Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității)*, 8(16), 259-318;
34. VASILE, V. (2017). Elegance and „topspin”. Angelica Rozeanu and the unequal match with the totalitarian regime. *Caietele CNSAS (Revistă semestrială editată de Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității)*, 10(20), 283-302;
35. WHIGHAM, S., LOPEZ-GONZALEZ, H. & RAMON, X. (2019). Mes Que Un Joc?: Sport and Contemporary Political Nationalism in Scotland and Catalonia. *Journal of Sport & Social Issues*, 43(3), 219-244. DOI: 10.1177 / 0193723519836398.

Percepția în Societate a Sportivilor Români în Perioada Comunistă

Cornilă Roxana-Melania (Leuciuc)¹

Leuciuc Florin-Valentin ²

^{1,2}Ștefan cel Mare University, 13 Universitatii street, Suceava, 720229, Romania

Cuvinte cheie: *sportivi, competiție, evadare, performantă.*

Rezumat

Odată cu începerea Jocurilor Olimpice moderne în 1896, diferite țări au început să se implice în susținerea activităților sportive, să participe la competiții internaționale și, de asemenea, au început să organizeze evenimente sportive internaționale. Scopul studiului este de a determina influența regimului comunist românesc asupra activităților sportive în perioada 1944-1989. În ciuda faptului că în România erau condiții bune pentru sportivi, mulți dintre aceștia au rămas în străinătate după competiții sau au plecat din țară în diferite împrejurări. Decizia statului de a sprijini activitățile sportive a făcut posibile rezultatele internaționale și apariția unor sportivi de excepție. În perioada comunistă (1944-1989) la Jocurile Olimpice și la Campionatele Europene și Mondiale, România a câștigat aproximativ 2.000 de medalii la nivel de seniori. Regimul comunist nu a fost poate cea mai bună soluție pentru români, dar în ceea ce privește rezultatele sportive, această perioadă a fost într-adevăr „epoca de aur”.

1. Introduction

În România, încă din Antichitate sunt menționate diferite activități fizice (Postolache, 1979; Albu, 1996; Cercel & Popescu, 1998) precum și competiții locale de tir cu arcul, curse de cai și lupte.

Evoluția activităților fizice spre activități sportive a permis apariția primei competiții de tir cu arcul, înot, alergare în Egipt, echitație în Mesopotamia (Cercel & Popescu, 1998), polo în Persia, festivaluri sportive în Coreea, jocuri cu mingea în America Centrală (Crowther, 2007) și celebra competiție – Jocurile Olimpice antice din Grecia (Kirițescu, 1964; Leuciuc, 2014a; Esparza, 2019).

La sfârșitul secolului al XIX-lea putem vorbi despre sporturile moderne din România: atletism, box, ciclism, lupte, rugby, tenis și fotbal (Cercel & Popescu, 1998).

Odată cu începerea Jocurilor Olimpice moderne în 1896, diferite țări au început să se implice în susținerea activităților sportive, să participe la competiții internaționale și, de asemenea, au început să organizeze evenimente sportive internaționale (Leuciuc, 2019b).

Uneori, diferite regimuri politice au încercat să exploateze activitățile sportive din motive ideologice (Taylor, 2015; Lu, 2016; Melo, Bittencourt & Nascimento, 2018; Sikes, Rider & Llewellyn, 2019; Strozek, 2019; Whigham, Lopez-Gonzalez & Ramon, 2019). În perioada colonială, sportul și competițiile reprezentau o legătură între populațiile locale și coloniale (de Melo, 2018). Cel mai notoriu eveniment sportiv au fost Jocurile Commonwealth, iar de-a lungul timpului

aceasta a fost o modalitate de a îmbunătăți relațiile dintre populațiile locale și autoritățile Imperiului Britanic. De asemenea, a fost folosit ca instrument de îmbunătățire a legăturilor culturale și diplomatice (Dawson, 2016; Liston & Maguire, 2016; Stell & Pocock, 2019). Cu toate acestea, sportul nu a reușit să fie un factor crucial în arena diplomației în toate cazurile (Min & Choi, 2019).

În multe țări sportul este o activitate de interes național și statul o sprijină financiar. Acest fapt a avut un mare impact pozitiv pentru competițiile internaționale. De exemplu, la Jocurile Olimpice, în ceea ce privește clasamentul în top 10 după medaliile câștigate, se găsesc de obicei țările G7 și G20 (cu economii foarte dezvoltate).

Prevalența politicii asupra sportului a fost de o importanță majoră, în special în țările comuniste (Uniunea Sovietică, China, România, Republica Democrată Germană, Ungaria, Cuba etc.) unde rezultatele internaționale în evenimentele sportive au reprezentat o modalitate bună de promovare a acestor țări la nivel mondial. Țările capitaliste au avut și agenda lor în ceea ce privește competițiile sportive internaționale, iar de-a lungul timpului, evenimentele sportive au fost locul în care ideologiile politice s-au intersectat (Dichter, 2015; Kurkowska-Budzan, 2017; Tsai & Zhou, 2017; Hartmann, 2019; Kalthoff, 2019; Redihan, 2019).

2. Material and methods

Scopul studiului a fost de a determina percepția în societate a sportivilor români, precum și influența regimului comunist românesc în activitățile sportive în perioada 1944-1989.

În realizarea studiului nostru au fost folosite metodele bibliografică și istorică pentru a culege informații specifice despre subiect din cărți și reviste de specialitate. Au fost analizate 11 cărți și 24 de articole care ne-au oferit informații de interes pentru studiul nostru.

3. Results and Discussions

Organizarea activității sportive

În România, Partidul Comunist capătă puterea politică la sfârșitul celui de-al Doilea Război Mondial. Până în 1946, activitățile sportive erau conduse de Uniunea Federațiilor Sportive din România și Organizația Sportivă Populară. Prima organizație a fost desființată în 1946, iar a doua a fost transformată în Comitetul pentru Cultură Fizică și Sport (1949). Din 1962, organul organizatoric de conducere al sportului românesc a fost Uniunea pentru Cultură Fizică și Sport, care va fi redenumit în 1967 Consiliul Național pentru Educație Fizică și Sport (Ghibu & Todan, 1970; Nicu, 2002).

În perioada 1944-1989 au apărut aproape toate federațiile sportive în România. Statul s-a implicat în toate activitățile sportive și, de asemenea, le-a susținut; ca urmare, după 1950 au început să apară primele medalii/rezultate internaționale.

Legislație

La 26 iunie 1949, Hotărârea Biroului Politic al Comitetului Central al

Partidului Muncitoresc Român (viitorul Partid Comunist) privind stimularea și continuarea dezvoltării Culturii Fizice și Sportului în Republica Populară Română, este primul act oficial privind activitățile sportive din perioada comunistă (Vasile, 2015). În perioada 28-29 iulie 1967, Marea Adunare Națională a emis Legea (nr. 29, publicată la 28 decembrie 1967) privind desfășurarea educației fizice și a activităților sportive care prevede că „educația fizică și sportul în Republica Socialistă România sunt activități de interes național” (în Capitolul 1, Articolul 1-Nicu, 2002).

Competiții internaționale organizate în România

În perioada 1944-1989, în România au fost organizate numeroase evenimente sportive internaționale (Leuciuc, 2014a; Vasile, 2015): Jocurile Mondiale Universitare de Iarnă în 1951, Festivalul Mondial al Tinerilor și Studenților în 1953, Campionatul Mondial de schi în 1951, Campionatul Mondial de tenis de masă în 1953, Campionatul European de Volei în 1955, Campionatul European de tir în 1955, Campionatul Mondial de popice în 1966, Campionatul European de box în 1969, Campionatul Mondial de lupte în 1979, Campionatul Mondial Universitar în 1981, Campionatul Mondial pentru tineret de bob în 1985. Aceste evenimente sportive organizate în România sunt o confirmare a rezultatelor internaționale ale sportivilor români și, de asemenea, o recunoaștere a implicării statului în activități sportive de elită.

Rezultate internaționale

În perioada comunistă, ramurile sportive cu mari rezultate internaționale includ: gimnastică, canotaj, atletism, caiac-canoe, lupte, box, scrimă, tir cu arcul, haltere, înot, handbal, echitație, bob, volei și tenis de masă.

Din 1952, sportivii români au participat la toate Jocurile Olimpice și, de asemenea, la Jocurile Olimpice de vară de la Helsinki, în 1952, unde Iosif Sârbu a câștigat prima medalie olimpică de aur pentru România la tir (Mitra & Retinschi, 1984).

Anii 50 au fost perioada de aur pentru tenisul de masă feminin din România, figura principală fiind Angelica Rozeanu (născută Adelstein) care a câștigat 19 medalii de aur, 7 medalii de argint și 10 medalii de bronz la probele simplu, dublu, dublu mixt și pe echipe la Campionatele Mondiale și Europene (Nicu, 2002).

Cele mai bune rezultate la volei au fost obținute în anii 60 și 70 (Ghibu & Todan, 1970; Nicu, 2002): în 1966 și în 1967, echipele de club Dinamo și Rapid București (masculin) au jucat finala Cupei Campionilor Europeni, iar Steaua București au fost de două ori pe locul doi în aceeași competiție; la feminin echipele Penicilina Iași în 1973, respectiv Dinamo București în 1974 s-au clasat ambele pe locul trei în Cupa Cupelor; echipa națională masculină a ocupat locul trei la Jocurile Olimpice din 1980; la Campionatele Mondiale masculine România a terminat de două ori pe locul doi (1956 și 1966) și, de asemenea, de două ori pe locul trei (1960 și 1962); cea mai bună performanță la volei feminin la Campionatul Mondial a fost locul doi în 1956; la Campionatele Europene (masculine), echipa României a câștigat titlul în 1963, a terminat pe locul al doilea în 1955 și 1958, respective pe locul trei în 1971 și 1977; la Campionatele Europene (feminine), cel mai bun rezultat a fost locul trei în 1963.

La handbal, performanțe de top s-au obținut între 1956 și 1984. La Jocurile Olimpice echipa masculină s-a clasat o dată pe locul doi (1976) și a câștigat de trei ori medalii de bronz (1972, 1980 și 1984). De asemenea, la Campionatele Mondiale masculine, România a câștigat de patru ori medalii de aur (1961, 1964, 1970 și 1974), s-a clasat pe locul al treilea în 1967 și pe locul doi în 1959 la handbal în 11. La Campionatele Mondiale feminine România a câștigat două medalii de aur la handbal, în 11 în 1956 și 1960, și încă o medalie de aur la handbal în 7 (1962); în 1973, echipa României a terminat pe locul doi la Campionatul Mondial (Nicu, 2002; FRH, 2014). În ceea ce privește echipele feminine Știința București în 1961 și Rapid București în 1964 au câștigat Cupa Campionilor Europeni, Chimistul Râmnicu Vâlcea a câștigat Cupa IHF în 1984 și 1989, iar Știința Bacău a câștigat Cupa Cupelor în 1989. La masculin, Dinamo București în 1965 și Steaua București în 1968 și 1977 au câștigat Cupa Campionilor Europeni; Minaur Baia Mare a câștigat Cupa IHF în 1985 și Cupa EHF în 1988 (FRH, 2014).

În gimnastica românească cele mai mari nume sunt: Nadia Comăneci, Daniela Silivaș și Ecaterina Szabo. Nadia Comăneci – „zeița Montrealului” – a fost prima gimnastă care a obținut nota 10 în istoria competițiilor internaționale. De-a lungul carierei sale, ea a primit nota 10 de 7 ori. La Jocurile Olimpice și la Campionatele Europene și Mondiale a câștigat 25 de medalii, dintre care 16 de aur. A fost inclusă în Hall of Fame și în 1984 a primit „Ordinul Olimpic de Argint” pentru serviciile sale în sport și cauza olimpică. La Campionatele Europene și Mondiale, Daniela Silivaș a câștigat 11 medalii de aur, 4 de argint și 2 de bronz. La Jocurile Olimpice din 1988 a devenit campioană olimpică de trei ori și a câștigat, de asemenea, două medalii de argint și o medalie de bronz. Cu această performanță a obținut câte o medalie la fiecare probă de concurs din gimnastică feminină. În 1991, a emigrat în SUA, unde acum este antrenore de gimnastică. De asemenea, a fost inclusă în Hall of Fame. Ecaterina Szabo a câștigat în total 28 de medalii, dintre care 15 au fost la Jocurile Olimpice, Europene și Mondiale. Cel mai bun moment al ei a fost la Jocurile Olimpice din 1984, când a devenit de patru ori campioană olimpică și a câștigat și o medalie de argint. După 1992, a început să antreneze în Germania și Franța. Este inclusă și în Hall of Fame. Dănuț Grecu a fost primul gimnast român care a câștigat titluri mondiale și europene. În cariera sa a participat la 3 ediții ale Jocurilor Olimpice, 4 Campionate Mondiale și 3 Campionate Europene (Nicu, 2002).

Cei mai proeminenți luptători cu performanțe la Jocurile Olimpice și la Campionatele Europene și Mondiale au fost: Ștefan Rusu (11 medalii – inclusiv un titlu olimpic, 5 titluri europene și două titluri mondiale), Gheorghe Berceanu (8 medalii – un titlu de campion olimpic), de 3 ori campion european și de două ori campion mondial), Ion Draica (9 medalii – o dată campion olimpic, de trei ori campion european și o dată campion mondial), Nicu Ginga (10 medalii – locul doi la Jocurile Olimpice și de două ori pe locul doi la Campionatele Mondiale), Nicolae Martinescu (10 medalii – o dată campion olimpic, o dată campion european și 6 medalii la Campionate Mondiale) (Nicu, 2002).

Sportivii români din canotaj au câștigat peste 100 de medalii la Campionatele Europene și Mondiale până în 1989. La Jocurile Olimpice au fost câștigate 20 de medalii (8 de aur, 6 de argint, 6 de bronz) (Nicu A., 2002). Cea mai reprezentativă sportivă este Elisabeta Lipa cu 5 titluri olimpice, 3 medalii de argint și una de bronz. La Campionatele Mondiale a câștigat 1 medalie de aur, 8 de argint și 3 de bronz. În 2000 a fost declarată cea mai bună sportivă din lume de către Federația Internațională de Canotaj (Nicu, 2002).

La caiac-canoe, sportivii români au câștigat aproape 200 de medalii la Campionatele Europene și Mondiale și 29 la Jocurile Olimpice (9 de aur, 9 de argint și 11 de bronz). Ivan Patzaichin este cel mai reprezentativ sportiv al acestei discipline sportive cu 30 de medalii la: Jocurile Olimpice (4 de aur, 3 de argint), Campionatele Mondiale (8 de aur, 4 de argint și 10 de bronz) și la Campionatul European (1 de aur). În 1990, președintele Comitetului Olimpic Internațional - Juan Antonio Samaranch - i-a oferit „ Ordinul Olimpic de Argint” (Mitra & Retinschi, 1984; Nicu, 2002).

În anii 70, Ilie Năstase a fost un tenismen simbolic (primul lider ATP); a câștigat US Open în 1972 și titlul French Open în 1973 (simplu), respectiv French Open (1970), Wimbledon (1973) și US Open (1975) la dublu. De asemenea, a câștigat de patru ori Turneul Campionilor (1971, 1972, 1973, 1975) și a jucat finala în 1974. Cu coechipierul Ion Țiriac a jucat de trei ori finala Cupei Davis (1969, 1971, 1972) (Nicu, 2002). În aceeași perioadă, Virginia Ruzici a câștigat Roland Garros în 1978 și a obținut cu cea mai bună clasare WTA (locul 5), devenind prima jucătoare română în top 10 (Nicu, 2002).

În mai 1986, echipa de fotbal Steaua București a jucat împotriva lui FC Barcelona și a câștigat Cupa Campionilor Europeni, cea mai prestigioasă competiție pentru cluburi din Europa. A fost prima și ultima dată când o echipă din blocul comunist a câștigat competiția. În martie 1987, aceeași echipă a câștigat Supercupa Europei împotriva lui Dinamo Kiev și a ajuns în semifinala Cupei Campionilor Europeni în 1988, iar în finală în 1989, jucând împotriva lui AC Milan (Nicu, 2002).

La Jocurile Olimpice, în perioada 1952-1988, România a câștigat 200 de medalii (55 de aur, 63 de argint și 82 de bronz), majoritatea la box, caiac-canoe, gimnastică, atletism, lupte, tir, canotaj, handbal, haltere. (Leuciuc, 2014b).

Personajele cheie ale sportului românesc la Jocurile Olimpice sunt: Nadia Comaneci (gimnastică, cu 9 medalii, dintre care 5 de aur), Ivan Patzaichin (canoe, 7 medalii - 4 de aur), Elisabeta Lipa (canotaj, 8 medalii – 5 de aur în perioada 1984-2000), Daniela Silivas (gimnastică, 6 medalii, 3 aur), Ecaterina Szabo (gimnastică, 5 medalii, 4 aur la o singură ediție).

Aceste rezultate internaționale au fost posibile deoarece statul a sprijinit pregătirea și participarea la competiția internațională a sportivilor de elită.

Evadare și rămânerea în străinătate

Cea mai mediatizată evadare a fost cea a Nadiei Comănechi, care a părăsit România în perioada 27-28 noiembrie 1989 în SUA prin Ungaria.

Jucătoarea de tenis de masă Angelica Rozeanu a părăsit România în iulie 1960 cu o viză de turist pentru Austria, însă destinația finală a fost Tel-Aviv

(Israel). În această situație i-au fost confiscate toate bunurile care i-au aparținut Angelicăi Rozeanu (mobilier, mașină, echipament sport), dar și casa acesteia. Numele Angelicăi nu a fost menționat în istoria sportului în perioada comunistă și i s-a retras cetățenia (Vasile, 2017).

Performanțele sportive internaționale ale sportivilor români au fost observate de federații și cluburi străine, iar aceste entități au încercat să-i atragă în străinătate. Doar în 1980, 11 sportivi și 8 antrenori au refuzat să se întoarcă în România după competiții. În acest context, Securitatea Română s-a infiltrat în toate delegațiile plecate în străinătate la concursuri. Ofițerii de securitate au recrutat și informatori dintre membrii fiecărei delegații (Vasile, 2012). De exemplu, la Jocurile Olimpice de vară de la München din 1972, delegația României a cuprins 693 de persoane, dintre care 116 informatori și colaboratori (Vasile 2011). În 1988, la Seul, rețeaua de informatori și colaboratori număra 43 de persoane din 117 membri ai delegației naționale (Vasile, 2010).

În anii '80, în jur de 185 de persoane au refuzat să se întoarcă acasă, printre care s-au numărat: Bela și Martha Karoly (antrenorii echipei feminine de gimnastică) în 1981 în SUA, Marcel Răducanu (fotbalist) în iulie 1981 în Germania Federală, Gheorghe Cazacu (jucător de hochei pe gheață) în aprilie 1986 în Spania, Gheorghe Condovici (antrenorul echipei masculine de gimnastică) în 1987 în Olanda, fotbaliștii echipei Rapid București Alexandru Aprodu, Gabriel Ciolponea și Lucian Ilie în iulie 1989 în Suedia. În toate aceste situații statul a confiscat toate bunurile aparținând sportivilor și aceștia au fost urmăriți în lipsă pentru refuz de întoarcere în țară, în conformitate cu art. 253 Cod Penal, și au primit o pedeapsă cu închisoare de la 1 la 7 ani (Vasile, 2012).

Între 1988 și toamna anului 1989, numărul sportivilor români rămași în străinătate a fost de 44. Decizia de a rămâne în străinătate a fost luată în principal din motive financiare. Motivele politice sau activitățile ostile împotriva regimului erau foarte rare. Un alt aspect a fost că mai mult de jumătate dintre sportivi aveau până la 25 de ani (Vasile, 2010). Un alt motiv a reprezentat cele mai bune condiții de pregătire și posibilitatea de a obține performanțe mai bune. Unii sportivi români de top au fost contactați de cluburi străine folosind în acest scop emigranți români, prieteni sau rude în încercarea lor de a-i convinge. În aproximativ 40% din cazuri aceste acțiuni au fost premeditate, alte 20% au fost prin recrutare și alte 40% au fost spontane (Vasile, 2012). Motivele financiare au fost mai pertinente în anii 80, când criza economică dură a afectat România (prin decizia guvernului de a plăti întreaga datorie națională).

În toată această perioadă de timp, regimul comunist a mobilizat resurse financiare, materiale și umane pentru a obține performanțe excepționale pe arena internațională. În aceste condiții performanțele sportive au fost un factor important pentru promovarea unei bune imagini în străinătate. Dar, în același timp, lipsa libertății de exprimare și încălcarea drepturilor omului au creat o imagine negativă pentru România. Pentru performanțele lor internaționale, sportivii români erau de obicei recompensați cu bani, mașini, case. Spre exemplu, fotbaliștii Stelei București au primit SUV-uri românești uzate numite ARO de la Armata României după ce au

câștigat Cupa Campionilor Europeni în 1986. Cu banii primiți de la stat nu se puteau cumpăra multe lucruri deoarece produsele de calitate erau foarte greu de găsit.

Percepția sportivilor români în societate

În perioada analizată (1944-1989), în România exista un singur ziar de specialitate numit „Sportul”. De asemenea, informațiile privind performanțele sportivilor români au fost prezentate pe scurt în ziarele locale sau naționale și la televiziunea și radioul românesc (Nicu, 2002).

Mass-media a avut un rol important în promovarea rezultatelor internaționale ale sportivilor români și a constituit un motiv pentru ca copiii să înceapă să practice o activitate sportivă.

În anii 50, cele mai importante performanțe s-au obținut la tenis de masă (în special Angelica Rozeanu) și la tir (primele medalii de aur obținute la Jocurile Olimpice). În anii 60-70, sportivii de top erau la volei, handbal, tenis (Ilie Năstase), canoe (Ivan Patzaichin), iar la sfârșitul anilor 70 și 80, sportivii emblematici erau din gimnastică (Nadia Comaneci, Ecaterina Szabo, Daniela Silivas), canotaj (Elisabeta Lipa), fotbal (echipa Steaua București).

Aceste rezultate internaționale și informațiile din mass-media cu privire la performanțele lor au făcut din unii sportivi vedete naționale și au devenit, de asemenea, modele pentru mulți tineri și copii. În acea perioadă s-a înregistrat o creștere a numărului de persoane (copii, tineri și adulți) care practicau diferite discipline sportive.

Putem considera că pentru poporul român, sportivii erau vedete celebre, erau bine cunoscuți în societate, iar oamenii obișnuiți îi „adorau” pentru rezultatele lor sportive. Aveau o imagine foarte bună și percepția asupra lor a fost foarte bună și înaltă și, din această cauză, mulți sportivi au fost modele pentru tânăra generație. În acest context putem spune că sportul a jucat un rol important în identitatea națională, mândria națională și afecțiunea față de sportivii celebri (Meier et al., 2019).

4. Conclusions

În perioada comunistă toate entitățile de conducere ale sportului românesc erau subordonate Partidului Comunist Român. La nivel național și local, conducătorii organizațiilor sportive erau membri ai Partidului Comunist și, în majoritatea cazurilor, au susținut financiar activitățile sportive prin construirea de noi amenajări sportive, ajutându-i pe sportivi în pregătirea lor pentru evenimente sportive și, de asemenea, în viața lor de zi cu zi.

Legislația română privind activitățile sportive prevedea că „educația fizică și sportul sunt activități de interes național” și din acest motiv a existat mult sprijin din partea statului în ceea ce privește pregătirea și participarea la competiții naționale și internaționale.

În perioada comunistă (1944-1989) la Jocurile Olimpice și la Campionatele Europene și Mondiale, România a câștigat aproximativ 2.000 de medalii la nivel de seniori. În competițiile pentru juniori, cadeți și tineret au fost câștigate peste 1.000 de medalii (Nicu, 2002). Numai la Jocurile Olimpice, sportivii români au câștigat 200 de medalii. Cu aceste rezultate la evenimentele sportive internaționale,

România se află în top 20 de țări în ceea ce privește numărul de medalii câștigate la general și în top 10 la Jocurile Olimpice în mod special.

În ciuda faptului că în România erau condiții bune pentru sportivi, mulți dintre ei fie au rămas în străinătate după competiții, fie au părăsit țara în diferite circumstanțe. Motivul principal a fost cel financiar, dar și lipsa de libertate, stima mai scăzută din partea liderilor statului, motive personale sau politice.

Regimul comunist a manifestat mult interes pentru activitățile sportive de performanță, deoarece aceasta era o modalitate ușoară atât de îmbunătățire, cât și de a dezvolta o imagine pozitivă în străinătate. Această imagine pozitivă câștigată prin performanțele sportive din anii 60 și 70 a fost foarte greu de menținut pe tot parcursul anilor 80 din cauza situației economice dificile. În acest context, atitudinea față de sportivii de top a condus la o stimă mai scăzută din motive economice, sociale și politice.

În ciuda faptului că educația fizică și sportul erau considerate activități de interes național, în ultimul deceniu al perioadei comuniste (anii 80) rezultatele internaționale și calitatea sportivilor de top nu au fost suficient de apreciate sau răsplătite de către regim.

Pe atunci în România existau condiții sportive bune pentru pregătirea sportivilor pentru competițiile internaționale, dar mai puțin respect pentru realizările acestora și pe lângă motivul financiar menționat, acest lucru a contribuit la decizia sportivilor de a rămâne cu orice preț peste hotare.

Ca o recunoaștere a performanțelor obținute în competițiile internaționale și datorită faptului că au fost prețuite în societate de către oamenii obișnuiți o serie de facilități sportive (stadioane, săli de sport) au fost numite după sportivi celebri: Nadia Comaneci, Ilie Năstase, Elisabeta Lipa.

Nume precum Nadia Comaneci, Ilie Năstase, Ivan Patzaichin (canoe), Elisabeta Lipa (canotaj), Stefan Rusu (lupte), Angelica Rozeanu (tenis de masa), Ecaterina Szabo și Daniela Silivas (ambele gimnastica) sunt cunoscute în toată lumea.

Decizia statului de a sprijini activitățile sportive a făcut posibilă atât rezultatele internaționale, cât și apariția multor sportivi emblematici. Regimul comunist nu a fost poate cea mai bună soluție pentru români, dar în ceea ce privește rezultatele sportive, perioada a fost într-adevăr „epoca de aur”.

